

سوال‌های امتحان هماهنگ درس	علوم و فنون ۱	پایه و رشته: دهم انسانی	کلاس: ۱۷۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۹۷/۳/۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۷۰
نام آموزشگاه: امام رضا (ع) واحد ۱۰	شماره صندلی:	تعداد صفحات: ۳	اداره آموزش و پرورش تبادکان
ردیف	سوالات		
بارم			

۰/۵	فصل اول (۱/۵) عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید (هر مورد ۰/۲۵) الف) هرچیز که ذهن ما را به پویایی در می آورد ..... است. ب) هدف زبان ارتباط و پیام رسانی است و هدف ادبیات ..... است.	۱
۰/۵	تعیین کنید کدام یک از موارد زیر صحیح و کدام غلط است (هر مورد ۰/۲۵) الف) انواع ادبی در ایران براساس محتوای شعر طبقه بندی شده است. ص ☐ غ ☐ ب) سطح دستوری یا نحوی، متن از دید ترکیبات و قواعد دستوری مورد بررسی قرار گیرد. ص ☐ غ ☐	۲
۰/۲۵	همه موارد به جز گزینه ..... از شاخه های علم بلاغت هستند. (۰/۲۵) الف) بدیع ☐ ب) بیان ☐ پ) معانی ☐ ت) کلام ☐	۳
۰/۲۵	چرا عبارت زیر یک متن ادبی محسوب می شود؟ (ذکر یک مورد) « این جا باغ عاطفه است. درختان احساس شکوفه کرده اند »	۴
۰/۲۵	فصل دوم (۱/۵) منظور از «گروه زبان های ایرانی» چیست؟	۱
۰/۲۵	به چه دلیل در قرن پنجم دانشمندان ایرانی آثار خود را به زبان عربی می نوشتند؟	۲
۰/۵	تعیین کنید هریک از توضیحات زیر مربوط به کدام سبک (خراسانی، عراقی) است؟ الف) رواج داستان سرایی و منظومه های داستانی. خراسانی ☐ عراقی ☐ ب) روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است. خراسانی ☐ عراقی ☐	۳
۰/۲۵	تحول روحی و معنوی کدام شاعر آغازی برای دگرگونی عمیق در فارسی گردید؟	۴
۰/۲۵	نام دیگر سبک سلجوقی چیست؟	۵
۰/۵	فصل سوم (۴ نمره) منظور از عاطفه در شعر چیست؟	۱
۰/۷۵	شاعران برای تاثیرگذاری سخن از چه چیزهایی بهره می گیرند؟	۲
۰/۷۵	هجاهای هریک از واژگان زیر را با علامت خاص خود مشخص کنید. (U) (-) (-) (U) آب ( ) برد ( ) پا ( )	۳
۰/۷۵	در بیت زیر به ترتیب واژه های قافیه - حروف مشترک و نوع قاعده (۱ یا ۲) را مشخص کنید. آب آتش فروز، عشق آمد آتش آب سوز، عشق آمد الف) واژه های قافیه: ( ) ( ) ب) حروف مشترک ( ) ( ) پ) قاعده: ( )	۴
۱	تقطیع هجایی بیت زیر را انجام دهید و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید. بر سر آنم که گر زدست بر آید دست به کاری زخم که غصه سرآید	۵

۰/۲۵	واژه « دار آباد » را تقطیع کنید (با حذف همزه) و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید .	۶
۰/۷۵	<p>فصل چهارم (۳ نمره)</p> <p>نوع سجع را در هریک از جمله های زیر مشخص کنید .</p> <p>(الف) مال از بهر آسایش عمر است ، نه عمر از بهر گرد آمدن مال ( )</p> <p>(ب) توانگری به هنر است نه به مال ، و بزرگی به عقل است نه به سال ( )</p> <p>(پ) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند ، شاید که یک دم بیازارند ( )</p>	۱
۱	<p>نوع جناس را در هریک از ابیات زیر مشخص کنید .</p> <p>(الف) گر مر او را این نظر بودی مدام چون ندیدی زیر مشتی خاک دام ( )</p> <p>(ب) ممکن تا توانی دل خلق ، ریش و گر می گئی ، می گئی بیخ خویش ( )</p> <p>(پ) هر که گوید کلاغ چون باز است نشوندش که دیده ها باز است ( )</p> <p>(د) کفر است در طریقت ما کینه داشتن آیین ماست سینه چو آینه داشتن ( )</p>	۲
۱/۲۵	<p>هریک از ابیات زیر دارای چه آرایه ایی است ؟</p> <p>(الف) گر تیغ بر کشد که محبان همی زخم اول کسی که لاف محبت زند ، منم ( )</p> <p>(ب) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل باز دارد پیاده را زسبیل ( )</p> <p>(پ) گر عزم جفا داری سر در رهت اندازم و راه وفاگیری جان در قدمت ریزم ( )</p> <p>(ت) برند از برای دلی بارها خورند از برای گلی خارها ( )</p> <p>(س) عمر ما را مهلت امروزی و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام ، فردا چرا ( )</p>	۳
۵	<p>کالبدشکافی شعر (۵ نمره)</p> <p>شعر زیر را بخوانید و جدول را کامل کنید .</p> <p>در کتابت آمد که در عهد قدیم خانه ای می ساخت سقراط حکیم</p> <p>چون به پایان بردکار آن سرا آمدند از ره ، رفیق و آشنا</p> <p>جمله گفتند این بنای مختصر نیست در خورد تو ، ای صاحب نظر</p> <p>چون توانی زیستن در این قفس این قفس نبود مقام چون توکس</p> <p>بهر مردی چون تو والا و حکیم بارگاهی بایند و کاخی عظیم</p> <p>در شبستان تو چون اییم جمع همچو پروانه به گیرد روی شمع</p> <p>گفت در پاسخ : که ما را باک نیست عارفان را خانه الا خاک نیست</p> <p>حجره خود گر بدین سان ساختم خانه ای در خورد یاران ساختم</p> <p>بیش از این گر یار یکدل داشتم بام خود تا عرش می افراشتم</p> <p>در حقیقت یار یکدل ، کیمیاست چون صدف ، کمیاب و چون دُر پربهاست</p> <p>(نیره سعیدی)</p>	۱

موضوع	شرح و توضیح	نمره
نوع لحن (۲ مورد)	۱- ۲- ۳-	۰/۵
قلمرو زبانی (۴ مورد)	۱- ۲- ۳- ۴-	۱
قلمرو ادبی (۶ مورد)	۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-	۱/۵
قلمرو فکری (۲ مورد)	۱- ۲-	۱
نتیجه گیری و تعیین نوع		۱

موضوع	شرح و توضیح	نمره
قلمرو زبانی	۱- ۲- ۳-	۱/۵
قلمرو ادبی	۱- ۲- ۳-	۱/۵
قلمرو فکری	۱- ۲-	۱
نتیجه گیری و تعیین نوع		۱

کالبدشکافی نثر (۵ نمره)

حکایت زیر را بخوانید و جدول را کامل کنید
پارسا زاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد فسق و فجور آغاز کرد
باری به نصیحتش گفتم : ای فرزند ، دخل ، آب روان است و عیش ، آسیاب گردان ، یعنی خرج فراوان کردن ،
مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد
چون دخلت نیست ، خرج آهسته تر کن   که می گویند ملاحان سرودی
اگر باران به کوهستان نیارد   به سالی دجله گر در خشک رودی
عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود ، سختی بری و پشیمانی خوری پسر این
سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد و گفت
برو شادی کن ای یار دل فروز   غم فردا ، نشاید خورد امروز
دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند ، روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما
کار بستم که گفته اند :
گرچه دانی که نشوند ، بگویی   هرچه دانی ز نیک خواهی و پند
زود باشد که خیره سر بینی   به دو پای افتاده ، اندر بند
دست بر دست می زند دریغ   نشنیدم حدیث دانشمند
(گلستان . باب هفتم)

ردیف	پاسخنامه علوم و فنون دهم	بارم
	فصل اول (۱/۵)	
۱	الف: متن = ب: زیبایی آفرینی	۰/۵
۲	الف: غ (براساس ساختمان و قالب شعر طبقه بندی شده (ب) ص	۰/۵
۳	ت کلام	۰/۲۵
۴	اضافه تشبیحی (باغ عاطفه) و تشخیص (احساس شکوفه کردن) ذکر یک مورد کافیت	۰/۲۵
	فصل دوم (۱/۵)	
۱	زبان هایی که در ایران و مناطق همجوار آن از قدیم ترین روزگاران متداول بوده است ویژگی های مشترکی دارند	۰/۲۵
۲	تا بتوانند در سراسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند .	۰/۲۵
۳	الف)عراقی (ب) خراسانی	۰/۵
۴	سنایی	۰/۲۵
۵	سبک بینابین	۰/۲۵
	فصل سوم (۴ نمره)	
۱	حالت روحی و روانی که شاعر رویداد حادثه ای در خویش احساس می کند و می کوشد دیگران را با خود در این احساس همراه سازد .	۰/۵
۲	وزن - عاطفه - خیال	۰/۷۵
۳	( ) (U) (U)	۰/۷۵
۴	الف: آتش فروز - آب سوز ب : وز پ : قاعده ۲	۰/۷۵
۵	بَر سَ رِ آ نِم کِ گِر ز دَسْت بَ رَا یِد _ _ U U _ U _ U _ _ U U _ دَس ت بِ کَا رِی زَ نِم کَ غِص صَ بَ رَا یِد _ _ U U _ U _ U _ _ U U _	۱
۶	دا را با د U _ _ _	۰/۲۵
	فصل چهارم (۳ نمره)	
۱	الف-متوازن ب: متوازی پ : مطرف	۰/۷۵

۱	الف- افزایشی ب: حرکتی پ: تام د: افزایشی	۲
۱/۲۵	الف: اشتقاق ب: واج آرایبی پ: موازنه ت: ترصیع س: تکرار (واژه آرایبی)	۳
۵	<p>کالبدشکافی شعر (۵ نمره)</p> <p>نوع لحن : روایی - داستانی - با اهنگی نرم و ملایم میل رغبت را به ادامه برمی انگیزد (۰/۵)</p> <p>قلمرو زبانی : ۱- ساده و کوتاه بودن جمله ها ۲- سادگی زبان ۳- روانی شعر ۴- به کارگیری واژگان فارسی سرابه جای خانه ۵- کل واژگان غیرفارسی (۱)</p> <p>قلمرو ادبی : ۱- جناس : باک و خاک ۲- قالب شعر مثنوی ۳- استعاره : قفس خانه ۴- تشبیه: همچو پروانه چون صدف ۵- مراعات نظیر : صدف - کیمیا - شیربها ۶- تکرار : قفس (۱/۵)</p> <p>قلمرو فکری : ۱- عدم وابستگی خردمندان به دنیا ۲- ارزش یار یکدل و صاف (۱)</p> <p>نتیجه گیری : ۱- کمیاب بودن رفیق یکدل ۲- عارفان وابسته به دنیا نیستند - نوع آن تعلیمی - اندرزی (۱)</p>	۱
۵	<p>کالبدشکافی نثر (۵ نمره)</p> <p>۱- قلمرو زبانی : ۱- کوتاهی جملات ۲- کاربرد را به معنی برای ۳- کاربرد واژگان کهن (۱/۵)</p> <p>۲- قلمرو ادبی : ۱- تضاد ۲- سجع ۳- تمثیل ۴- استفاده از کنایه (۱/۵)</p> <p>۳- قلمرو فکری : ۱- خرج بیش از دخل باعث پشیمانی ۲- افرادی که نصیحت نمی پذیرند به زودی پشیمان می شوند (۱)</p> <p>۴- نتیجه گیری : ادبیات تعلیمی (نوع) پند قبول نکردن باعث حسرت خوردن می شود (۱)</p>	۱